

TÜRKİYE’DE KAYIT DIŞI EKONOMİYE MÜCADELE STRATEJİSİ VE UYGULAMALARI

Faruk GÖZÜBÜYÜK (GİB Daire Başkanı)

Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım. Çok değerli hocalarım kamu kurum kuruluşlarımızın çok değerli temsilcileri hanımefendiler beyefendiler hepinizi saygıyla sevgiyle selamlıyorum. Ben de Soma faciası nedeniyle hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet diliyorum, ailelerine sabırlar diliyorum.

Bugün Türkiye'de denetimin yapılandırılması Türkiye'de kayıt dışı ekonomiyle mücadele konularında bilgi arz etmeye çalışacağım. Bu sunum burda bu konuyla alakalı onlarca sunum yaptım ama bu sunum benim için çok değerli. İki sebepten dolayı değerli 1994-95 yıllarında ben Celal Bayer Üniversitesi'nde araştırma görevlisi olarak mesleki kariyerime başladım. O dönemde yüksek lisans eğitimimi ve yüksek lisansımı Allah selamet versin Fevzi Devrim hocanın danışmanlığında “Türkiye’de Kayıt Dışı Ekonominin Ölçülmesi Vergisel Yaklaşımla Kayıt Dışı Ekonomi” konulu tezle başladık. Bugün nasip oldu Gelir İdaresi Başkanlığı uygulamalarını sizlere arz etmeye çalışıyorum. Bu nedenle bu sunum benim için daha önemli oluyor o yüzden de daha da heyecanlıyım inşaallah faydalı olmaya çalışacağım.

Biz sunum planı yaparken aslında gelirken sadece kayıt dışı ekonomi ile ilgili konuları arz edecektik ama dünkü tartışmalarda vergi denetim ile ilgili birtakım konuşmalar geçti o yüzden biz akşam arkadaşlarımızla beraber bu vergi denetimi ile ilgili paylaşılmasında önemli gördüğümüz hususları sizlere arz etmek istiyoruz ve bu nedenle sunumun birinci bölümü “vergi denetimi yapılanması” diğer taraf ikinci bölümü ise “kayıt dışı ekonomi ile mücadele, gelir dairesi başkanlığının yaptıkları” konularını arz etmeye çalışacağım.

Vergi denetimiyle ilgili yapılanma 2011 yılında 6009 sayılı kanun ve 646 sayılı kanun hükmünde kararnameyle gerçekleşti. 6009 sayılı kanunla biz vergi incelemeleri, vergi incelemelerindeki gri alanlar onları ortadan kaldıracak, mükellef haklarını daha fazla vurgulayacak, mükellefin hak ve ödevlerini belli bir nokta da altını çizicek mekanizmaları kabaca getirecek uygulama. 646 ise daha çok denetim yapısı örgütlenmesine ilişkin dünde bahsedilen problemleri ortadan kaldırmaya yönelik bir yapılanma öngördü.

6009 ile neler getirdik? 6009 ile inceleme süreçlerine ilişkin netlik kazandırdık inceleme sürelerine ilişkin netlik kazandı sınırlı incelemelerde 6 ay tam incelemelerde 1 yıl. Çok istisnai durumlarda bu süreler 6 ay kadar uzatılabiliyor. Rapor değerlendirme komisyonlarımız var idi ama yasal bir statüsü yok idi. Rapor değerlendirme komisyonlarımıza yasal bir zemin hazırladık, özelge sistemini değiştirmek suretiyle disipline altına aldık. Vergi Denetim Kurulu öncesi yapılanması öncesi Maliye Teftiş Kurulu, Gelirler Kontrol Başkanlığı, hesap uzmanları ve vergi denetmenlerinden oluşan bir dördütlü yapı var idi. Bunu Vergi Denetim Kurulu bünyesinde birleştirmek sürekli tek çatı altına toplamış olduk. Vergi Denetim Kurulu'nun bu yapılanmasıyla beraber bir uzmanlaşmaya gitti Vergi Denetim Kurulu bu noktada A, B, C, D grupları başkanlıklarını kurmak suretiyle yapılanmasını tamamladı. Orta ve Küçük Mükellefler Başkanlığı, Büyük Mükellefler Grup Başkanlığı, Organize Vergi Kaçakçılığına İlişkin Grup Başkanlığı, Transfer Fiyatlandırması Grup Başkanlığı, şeklinde dört gruba ayrılarak uzmanlaşmaya gittik. Vergi incelemelerinde ve vergi inceleme raporlarına standart getirmek suretiyle denetim vergi denetimini daha verimli daha kaliteli hale getirmeye çalıştık.

Bu çalışmalar içerisinde risk analiz sistemi özellikle 6009'da ve 646'da altı çizilerek vurgulanan risk analiz sistemini kendi bünyemize oturtmaya çalıştık. Risk analizinin gelir idaresi

bacağı var, bir de Vergi Denetim Kurulu’nda oluşan bacakları var. Bu iki yapı birbiriyle iletişim halinde ve mükellefler risk durumlarını analiz ederek veri üretir durumda. Bu risk analizi süreçlerinde biz, riskli mükellefler, risksiz mükellefler ayırımına gidiyoruz. Riskli mükellefleri daha dikkatli, denetim gücümüzü daha efektif kullanmak adına riskli gördüğümüz mükelleflere yoğunlaşıyoruz. Risk kriterlerimiz nedir? Hangi aşamalardan oluşmuştur, hangi kriterleri baz alıyoruz. Benden sonra Abdullah Bey bu konuda daha detaylı açıklama verecek. Ama ben şu kadarını söyleyebilirim tecrübi yaklaşımlar vergi denetimi yapan arkadaşlarımızın sahada yaşamış oldukları problemler vergi dairelerimize ve bize yansıtılmış olduğu problemler özelge sisteminden aktarılan problemler gibi kriterler baz almak suretiyle kriterleri oluşturuyoruz bu çerçevede mükelleflerimizi risk analizine tabi tutuyoruz.

Yine müfettişlerimizin yetiştirilmesinde performans denetimi burada çokça bahsedildiği için performans denetiminin altını çizmek isterim. Buna ilişkin bir yönetmelik yayımladı biz vergi müfettişlerimizin performansını ölçmeye çalışıyoruz. İlk mesleğe girişinden mesleğe katkılarında da aynı şekilde arkadaşlarımızın performansına ilişkin değerlendirmeye tabi tutuyoruz buna ilişkin gerekli olan eğitimleri tam anlatmaya çalışıyoruz. Kamu sektöründe öncü niteliğinde bir performans değerlendirme sistemi oluşturduğu şeklinde iddialı bir yaklaşımımız olduğunu paylaşmak isterim. Vergi müfettişlerimizin 2011 yılından 2014 yılına 10.000’e yaklaşık vergi müfettişimiz var. 2014 yılının üçüncü çeyreğinde sayımız 9920 gibi olacak. Şu anda sınavlarını tamamladık arkadaşlarımızın güvenlik soruşturmaları ve atama süreçleri devam ediyor. 2014 ikinci çeyreğinde 9920 gibi vergi müfettişi eğer planladığımız gibi gelişirse bütün hadiseler vergi denetimlerini yapıyor olacağız.

Eğitim bizim için çok önemli, insan kaynağının kalitesi çok önemli o nedenle eğitime önem veriyoruz. Eğitim Grup Başkanlığı kurmak suretiyle, ayrı bir grup başkanlığı kurmak suretiyle arkadaşlarımızın eğitimine hassasiyetle yaklaşıyoruz. Bu çerçevede eğitimlerde temel eğitim, uygulamalı eğitim, bunlarla beraber arkadaşlarımız yeterliliğini aldıktan sonra hizmet içi eğitim ve kendimizi güncel tutabilmek için uzaktan eğitimlerle kendimizi güncelliyoruz. Fiziki ihtiyaçlarımızı gidermeye çalışıyoruz çünkü kısa sürede ciddi anlamda artışlar oldu ona ilişkin altyapımızı da yenileyerek artan ihtiyaçlara cevap vermeye çalışıyoruz.

Denetim; 2011 yılında 16.000 kişi denetlenirken 2013 yılda 73.000 tane denetim gerçekleştirdi arkadaşlarımız. Buna paralel olarak vergi tutarı ve ceza tutarlarında da tedrici olarak artışlar gözlemleniyor denetimde. Burda şunun altını çizmek istiyorum özellikle bundan sonraki Vergi Denetim Kurulu’nun yapacağı işlemin ya da odaklanmaya çalıştığı konu insan kaynağının kalitesidir. Şu ana kadar almış olduğumuz mesleğe başlatmış olduğumuz vergi müfettişi arkadaşlarımıza yönelik eğitim, hizmet içi eğitimlerin daha kaliteli hale gitmeye çalışıyoruz. Denetim daha nasıl daha kaliteli hale nasıl getirebiliriz onlar üzerinde çalışıyoruz. Bizim insan kaynağımız önemli mümkün olduğu kadar bu insan kaynağı denetimi efektif kullanacak şekilde efektif organize etmeye çalışıyoruz. Sunumun bu bölümde “kayı dışı ekonomiye” geçmek istiyorum izninizle.

Kayıt dışı ekonomiyi biz devletten gizlenen kayda geçilemeyen ya da geçilmeyen bu sebeple devletten gizlenen faaliyetler olarak ifade ediyoruz. Bu sebepleri de hepimiz biliyoruz ama ben burada iki konunun üzerinde durmak isterim. Kayıt dışı mücadelede bizim üzerinde durduğumuz nakit ekonomisinden uzaklaşmaya çalışıyoruz. Toplumsal farkındalık konusundaki toplumda oluşmuş olan kayıt dışılığın haklılığına vurgu yapan düşünceleri yargıları, mümkün olduğu kadar kırmaya çalışıyoruz. Sonuçlarını da hepimiz biliyoruz. Ama bizim için kayıt dışı dendiği zaman haksız rekabet dünya ile rekabette zorlanmak diyoruz biz kayıt dışı için

verimliliğin ve yenilikçiliğin zorlaşması diyoruz, istihdam ve sosyal refahın aşağı çekilmesi olarak tanımlıyoruz biz kayıt dışı ekonomiyi.

Kayıt dışı ekonominin büyüklüğü nedir? 2012 yılında 2003 yılında %32.2 iken kayıtdışının büyüklüğü 2013 yılında büyüklüğü %26.5 olarak ölçümlenmiştir. Buda 2003 yılından bu yana yaklaşık 6 puanlık azalmayı gösteriyor. Biz bu büyüklüğü nasıl ölçüyoruz ya da nereden faydalanıyoruz? Bu çalışmaları Sneijder'in çalışmalarından alıyoruz. Sneijder'in çalışmasını tercih etmemizin temelde iki sebebi var. Birincisi bu çalışmanın idare tarafından yapılmış olması birtakım subjektif karineler içeriyor şeklindeki nitelermeler var ondan kurtulmak için, ikincisi ise bu çalışmanın uluslararası karşılaştırılabilir kıyaslanabilir olması yüzündendir.

Bu yüzden şu an itibariyle Sneijder'in çalışmasını kullanıyoruz. Şunu da söylemek isterim kayıt dışı ekonomi büyüklüğünü ölçerken Sneijder bu çalışmada her ülkeyi aynı şablonu koymak suretiyle ölçüyor, dolayısıyla Türkiye'nin kendine özgü birtakım farklılıkları var. Biz bu farklılıkları da yansıtabilecek şekilde çünkü Türkiyemiz genç nüfusu var ithalatı, ihracatı, turizmi vs. bu konularla ilgili kendimizi daha rahat yansıtabilecek bir ölçüm metalurjisi üzerinde çalışıyoruz bu konuda Hacettepe Üniversitesi ve Sakarya Üniversitesiyle çok yakın çalışıyoruz. Fatih Savaşan Hocamızın önderliğinde bir çalışma grubumuz var. Bu çalışma grubunun yapmış olduğu çalışma sonuçlarını da kamuoyuyla yakında paylaşacağımızı umut ediyorum.

Yine aynı şekilde kayıt dışı istihdamla ilgili de mücadelede ciddi sonuçlar var %52 olarak ölçülen 2002 yılında kayıt dışı istihdam 2013 Mayıs %37.7 olarak yaklaşık bir 12-13 puanlık bir azalış söz konusu kayıt dışı istihdamda. Bu yansıda da ikisini bir arada görmemiz mümkün. Bu yansı önemli şu açıdan önemli dünyanın ilk 20 ekonomisinde kayıt dışı nedir Türkiye bunun neresindedir? Dünyada Türkiye 2010-11 verilerine göre 17. büyük ekonomi olaraktan adlandırılıyor. Yine kayıt dışılıkta da 17. ekonomi olarak sıralanıyor. Bu nokta da Brezilya, Rusya ve Meksika'nın kayıt dışı performansı bizden kötü. Güney Kore'nin performansı bize yakın olarak görüyoruz. Türkiye ve 27 AB ülkesi arasındaki kayıt dışılık sıralaması yaptığımız zaman Türkiye ortalaması %26.5, AB ortalamasının %18.4 olduğunu görüyoruz.

Kayıt dışı mücadele ile bizim hedefimiz nedir? Şu anda %26.5 olarak ölçülen kayıt dışı ekonomi büyüklüğü biz orta vadede Avrupa Birliği ortalamasını yakalamak istiyoruz, uzun vadede de tek haneli rakamlara çekmek istiyoruz. Burda bir konuya dikkatinizi çekmek isterim Avrupa Birliği ülkesi olan Estonya, Litvanya, Romanya ve Bulgaristan'dan kayıt dışı ekonomi performansımız daha iyi. Geçen yıl hepimizin malumu tam üyelik başvurusu kabul eden Hırvatistan'dan bile kayıt dışı performansımızın daha iyi olduğunu söylemek isterim. Kayıt dışı mücadele ile iki tane eylem planı başlattık ve uyguladık, üçüncüsünün şu anda hazırlığı içerisindeyiz. Kayıt dışı ile mücadelede öncelikle biz hizmet çeşitliliği ve elektronik uygulamalardan faydalanmak istiyoruz. Elektrik ortamda sunulan hizmetleri e-beyannameler, elektrik ortamda yapılan ödemeler, mükellef geri bildirim sistemleri, elektronik üretim teftiş sistemleri, elektrik ön denetim sistemleri gibi sistemlerimiz oluştu. Bunların detayını Abdullah Bey birazdan sizlere sunacak.

Yine e-fatura uygulaması son dönemde yaptığımız Avrupa Birliği ülkelerinin yaklaşık 18-20 yıl önce geçmiş olduğu uygulamaya biz yeni geçmeye çalışıyor e-fatura uygulamasına geçeceğiz. Hedefler uygulamasına geçiyoruz. Ve risk analiz sistemi, katma değer vergisi iadelerinde ciddi iş yükü oluştu bunun tamamen istatistiksel verilerine göre yönetmeye çalışıyoruz, riskli mükelleflerimizi analiz ederek iade alan mükelleflerimizi bi nokta da disipline etmeye çalışıyoruz. Bu noktada da teknolojiden ciddi anlamda da istifade ediyoruz.

Bunla beraber sadece teknolojik imkânların dışında aynı zamanda mevzuata ilişkin düzenlemeler de yapmaya çalışıyoruz. Kendi kapımızın önünü de süpürmeye çalışıyoruz. Mevzuatta olan eksikliklerimizi gidermeye çalışıyoruz. Bu noktada Kurumlar Vergisi Kanununu tamamladık. Transfer fiyatlandırmasıyla ilgili yeni bir düzenlemeler yaptık. Türk Ticaret Kanunu da bu çerçevede tamamlanmış oldu. Gelir Vergisi Kanunu ile Vergi Usul Kanunu yazım çalışmaları şu anda devam ediyor. Onu da meclis takviminin öngördüğü ölçüde tamamlamayı planlıyoruz. Şimdi bu kayıtdışılıktaki, kayıt dışı istihdamdaki azalışların sebebi ne olabilir diye düşündüğümüzde kamu yatırım harcamalarında o dönemden bu yana da ciddi bir artış var, aynı şekilde Türkiye’ye giren küresel sermaye şirket sayısında da ciddi artış var. Kayıt dışındaki azalış ve bahsettiğim iki konuyla ilgili artış var. Biz kayıt dışı ekonomi mücadelemizi bi noktada başarıya ulaştırırsak hedeflediğimiz noktalara gelebilirsek hem kamu harcamalarımız anlamında hem dış sermaye girişi anlamında hem refah anlamında ciddi noktalara gelebileceğimizi ifade etmek isterim.

Kayıt dışı ile mücadele ile stratejisi planı bundan önceki 2011-2013 yılında uyguladık ve tamamladık. Bu plana 15 kurum katıldı ve 47 eylemden oluşturduk. Gönüllü uyumun arttırılması, denetim kapasitesini güçlendirmesi, yaptırımların caydırıcılığının arttırılması, veri tabanın paylaşımı, toplumsal farkındalığın arttırılması, başlıklı olarak kendimize hedef koyduk. Bu eylem planı hazırlandı. Bu eylem planını değerli kılan aslında bu izleme ve değerlendirme kurulları. Kayıt dışı ekonomi ile mücadele yüksek kurulu yılda bir kez Sayın Başbakan başkanlığında toplanıp Ekonomik Koordinasyon Kurulu bakanlarının da katılımıyla diğer mücadeleye katkı veren tüm kurum ve kuruluşların yetkilileri kapsamında yapılan geniş bir değerlendirme toplantısı. Yine altı ayda bir Ekonomi Koordinasyon Kurulu’nda konular konuşuluyor, burada değerlendirmeler yapılıyor. Üç ayda bir de eylem planının yürütülmesine ilişkin Gelir Dairesi Başkanımızın başkanlığında kurum kuruluşlarımızın temsilcileriyle toplantılar yapılıyor. Bir de kamu da hep şu hastalık vardır bir konu ile ilgili teşhis yapılır o konuyla alakalı eylem planları oluşturulur ama o orada kalır. Bu eylem planı farklı kılan bu izleme kurulları ve değerlendirme kurullarıdır ve bu noktada da bu ciddi anlamda biz 8 tane yürütme kurulu 2 tane izleme kurulu gerçekleştirdik. Burda da ciddi tartışmalar var ciddi katkısı sunduğunu düşünüyorum.

Eylem planımızın içerisinde neler var? Ben çok önemli gördüm kaç başlığı arz etmek isterim. Belgelerin gözden geçirilmesi. Bizim bu formlarımız, bildirimlerimiz, böyle bulmaca çözer gibidir. Biz mümkün olduğu kadar herkesin anlayabileceği nitelikte formlar geliştirmeye çalışıyoruz. Mümkün olduğu kadar bunları sadeleştirmeye çalışıyoruz. Bu çerçevede 24 tane beyanname bildirim formu güncelledik. Bunu da sürekli hale getireceğiz. Yine SGK denetimlerini güçlendirmek amacıyla eylem planı döneminde 1500 tane denetmen almak suretiyle katkı sağladık. Sicil kayıtlarının uyumlaştırılması bizim eylem döneminde yapıldı. Bu sicil kayıtları neden önemli? Özellikle akademisyenler için çok önemli. Sicil kayıtlarındaki bir yanlışlık her türlü verinin yanlışlığına neden oluyor. Trajiktir hala sicil kayıtlarında telekom inşaatçı olarak gözükyüyor. Bunun sebebi Telekom 1960’lı yıllarda Amerikalılarla beraber alt yapı çalışmaları yaparken inşaatçı olarak girilmiş sicil kayıtlarına hala yakın zamana kadar inşaatçı olarak gözükyordu. Biz bunu yaptığımız ikincil mevzuatla ve meslek mensuplarının da desteği ile sicil kayıtlarının güncel haline uyumlaştırmaya çalıştık. Banka postlarıyla yazar kasaların uyumlaştırmasını sağladık. Şu anda alışveriş yaptığımız anda postlardan geçen bilgilerin elektronik olarak bizim veri merkezleri düşüyor anlamına geliyor bununla beraber pompa yazarkasaları var. Akaryakıtla mücadelede pompa yazar kasalarında aynı mantık çerçevesinde on-line takip edebilir hale geliyoruz. Uluslararası meslek sınıflaması bu SGK’nın bir eylemi bu mealen şunu yapıyor. Şu anda ikincil mevzuatların hazırlandığı bir kanun değişimi gerekiyor onu da hazırlayacaklar. Bir işletmede ustabaşı vardır, niteliksiz personel vardır, mühendisi vardır,

hepsinin aldığı ücret aynı olmamalıdır. Mühendisin alabileceği ücret belirleniyor alt ve üst limitler dahilinde. Ustabaşının ve de vasıfsız işçinin olabileceği ücretler belirleniyor. Bunu nasıl yapıyor SGK, bunu şöyle yapıyor. Oturup masa başında elbette bunu yapmıyor. SGK bu konunun tarafları olan sivil toplum kuruluşlarını sürece katmak suretiyle oluşan, oluşabilecek değerleri tespit etmek suretiyle çalışmalarını yönlendiriyor. Bu konuda ciddi adımlar attı ve ciddi katkı sağladığını düşünüyoruz.

Yine inşaat sektörü önemli bir alan kayıtdışılıkta. İnşaat sektörü ile ilgilide Çevre ve Şehircilik Bakanlığımız çok ciddi adımlar attı. Bunlara ilişkin yazılımlar geliştirdi bu yazılımlara dahil olmayan hiçbir ruhsatlandırma yapılamıyor bu nedenle bundan sonraki süreçlerde inşaat sektöründeki kayıt dışılık daha rasyonel bir şekilde izlenebilecektir. Takbis projesi denen efsane bir projemiz vardır çok sayıda tapu genel müdürünü harcamıştır. Bu son dönemde gerçekleşti. Takbis projesi mealen şunu sağlıyor bize; bir kişinin Türkiye çapında nerede gayrimenkulleri var, hepsini görebiliyoruz. Bu neyi sağladı? Denetimlerde ve tahsilat noktasında ciddi anlamda katkı sağlıyor. Bunu gerçekleştirdik ve tüm kamu ve kurum kuruluşlarının istifadesine açılmış durumda.

Yine gri alanlardan bir tanesi serbest bölge uygulamalarıdır. Serbest bölge uygulama konusunda da Serbest Bölge Genel Müdürlüğü'nün yapmış olduğu yazılımlar bu çerçevede ordaki tüm faaliyetleri de kayıt altına alınmış durumda.

İnternet üzerinde kayıt dışının, internet üzerinden yapılan ticaretin kayıt altına alınması amacıyla Hollanda'yla ciddi bir işbirliğimiz var. Oradaki uygulamaları örnek aldık. Bir yazılım geliştirildi, bir program var. Bu program eğer internet ortamında ticaret yaptığının ilişkin emareleri yakalar ise bunu merkezi veri ambarına gelerek oradaki yapılan işin mükellef kaydının olup olmadığını sorguluyor eğer mükellefiyet kaydının olmadığına ilişkin bir tespit yakalarsa bunu denetime gönderiyor. Nihayetinde de ıslah edilemezse o sitenin kapatılmasına kadar gider takibine yönelik bir çalışma yürütüyor arkadaşlarımız.

Şimdi yeni eylem planı çalışmaları yapıyoruz. Yeni eylem planı hazırlığı yapıyoruz. 2014-2016 Sayın Bakan da bunu çeşitli platformlarda paylaştı. Burada tüm kesimlerin katılımını özellikle istiyoruz. Bu noktada 79 kurum-kuruluş ve üniversiteden bize şu ana kadar öneri geldi. Toplamda 507 tane öneri geldi, biz bu önerileri değerlendiriyoruz.

Yeni eylem döneminde inşaat sektörünü özellikle yine takip altına almak istiyoruz. Rant gelirlerinin vergilendirilmesi, serbest meslek kazançlarının vergilendirilmesi, port kimlik bilgileriyle işletme adreslerinin takibi, taksit dolmuş plaka devirleri gibi hususlar, perakende sektöründeki fiş fatura kullanımını yaygınlaştırmak amacıyla yurt dışındaki debit kart uygulaması gibi bir takım uygulamalar yapmak suretiyle takip edilebilir ve izlenebilir kılmak istiyoruz. Son olarak 10. Kalkınma Planı; Türkiye'nin önümüzdeki beş yılını planlayan bir program. Bu programda 25 adet öncelikli dönüşüm planı var. Bu programda da kayıt dışı ekonominin azaltılması hususu tercih edilmiş durumda. Bu konuda da Kalkınma Bakanıyla beraber çalışmak suretiyle işlemlerimizi yürütüyoruz. Ve sözlerimi tamamlamadan önce iki hususun altını çizmek istiyorum izninizle. Birincisi, bizim önemmediğimiz bir husus, Sayın Başkan da ifade etti açılıştaki. Biz üniversitelerin katkılarını katılımlarını ciddi anlamda önemsiyoruz. Bu noktada da katkı bekliyoruz. Özellikle son yapacağımız eylem planı için üniversitelerimizden çok değerli maliye bilim insanlarından katkı bekliyoruz. Bu noktada her türlü katkıya, eleştiriye açığız. Bunun bir kere daha altını çizmek istedim. Son olarak da dün yapılan tartışmalarda bir iki husus var o konuyla ilgili çok uğraşmamıza rağmen dün söz hakkı alamadık Sayın Hocamızdan, süre kısıtlılığı nedeniyle bugün ifade etmek isterim. Dün tartışmalarda randıman incelemeleri nedeniyle yeminli mali müşavirlerin sorumlulukları vardır yoktur hususu konuşuldu. Yeminli

mali müşavirlerin o konuyla ilgili sorumlulukları vardır. Yeminli mali müşavirlerin yapmış olduğu doğruluk sorumluluğudur, doğruluk tasdikidir. Dolayısıyla onların sonuna kadar sorumlulukları vardır. Böyle bir algı oluşmuştu onu düzeltmek isterim. İkincisi ise; Vergi Denetim Kurulu’nun yapısına ilişkin istatistik paylaştı yanlış hatırlamıyorsam Kadriye Hanım, akşam ve bu zamana kadar yapılan tartışmalarda şöyle bir algı oluşmuş. Onu da düzeltmek isterim. Ana kütle seçilirken biraz daha farklı seçilebilirdi diye düşünüyoruz, dolayısıyla ana kütle seçiminde biraz kendilerinin bahsettiği kısıtlar nedeniyle çok fazla detaylandırılmadığı için sonuçlar farklı oldu. Eminim kütle değiştiği zaman sonuçlarda farklı olacağını düşünüyorum. Ben sürenizi de fazla almak istemem o nedenle sözlerimi burada tamamlıyorum. Hepinize saygılar sunuyorum.

Teşekkür ediyorum...

Semi OKUMUŞ (Oturum Başkanı): Daire Başkanımız Faruk Gözübüyük üstadımıza teşekkür ediyoruz. Bu kadar yoğun bir bilgi bu kadar kısa bir süre içerisinde ancak en güzel bir şekilde böyle ifade edilebilirdi. Şimdi Maliye Bakanlığımızdaki elektronik uygulamalar konusunda grup başkanlarımızdan Abdullah Kiraz Bey sunumunu yapacak.